

JOGORVOSLATI AKTUALITÁSOK

Dr. Horváth Éva, közbeszerzési biztos, Közbeszerzési Hatóság

A Közbeszerzési Értesítő Plusz jelen számában az ajánlatkérő tájékoztatási kötelezettségével foglalkozunk.¹

A Kbt előírja, hogy az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni az eljárás vagy az eljárás részvételi szakaszának eredményéről, az eljárás eredménytelenségéről, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ajánlatának, illetve részvételi jelentkezésének érvénytelenné nyilvánításáról, valamely gazdasági szereplő kizárásáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül.²

A Kbt. ezen előírása a közösségi irányelvekkel összhangban határozza meg az ajánlatkérőnek az érvénytelenné nyilvánításról szóló döntésére vonatkozó tájékoztatási kötelezettségét is. A közösségi irányelvek alapján az ajánlatkérő köteles a szerződés-odaítélésről szóló döntéséről való tájékoztatásában minden egyes érintett ajánlattevővel és részvételre jelentkezővel közölni az elutasítás lényeges indokainak összefoglalását, a lehető leggyorsabban, és a nemzeti jogszabályok szerint alkalmazandó szerződéskötési tilalmi időszak pontos tartamára vonatkozó egyértelmű nyilatkozatot.³

Az ajánlatkérő tájékoztatási kötelezettségének jelentősége, hogy a megfelelő, lényeges indokokat tartalmazó, közérthető tájékoztatásban foglaltak biztosítják az érintettek jogorvoslati jogának megvalósulását, melynek alapján az érintettek eldönthetik, hogy az ajánlatkérő döntésével szemben jogorvoslattal kívának-e élni, vagy azt elfogadják.

D.76/13/2017. számú határozat

A határozattal érintett tárgyak: Az ajánlatkérő nem tett eleget a Kbt. 69. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének, nem állapította meg a bírálattal szakaszában azt, hogy az ajánlat érvényes vagy érvénytelen-e, és erről a Kbt. 79. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatást sem nyújtott.

Tényállás

Az ajánlatkérő (kölségvetési szerv) a Kbt. Harmadik Rész 113. § (1) bekezdése szerinti eljárást indított óvodák élőrés őrzése szolgáltatás tárgyában. 2016. november 7-én tizennyolc gazdasági szereplőnek küldte meg az eljárást megindító felhívást.

A felhívás tartalmazta a közbeszerzés ismertetését, a részajánlat tételének kizárását, az értékelési szempontokat, a szerződés időtartamát (12 hónap).

A felhívás szerint a közbeszerzés nem európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos.

A közbeszerzési dokumentumok útmutatót, nyilatkozatmintákat, valamint szerződéstervezetet tartalmaztak.

Az ajánlattételi határidőig tíz ajánlattevő nyújtott be ajánlatot, 888.-Ft és 1.929.-Ft közötti ajánlati áron.

Az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján árandokolást kért azon kilenc ajánlattevőtől, amelyek a 2016. évi minimális vagyónvédelmi szolgáltatási rezsioradíjnál (1.929.-Ft) alacsonyabb összeget ajánlottak meg.

Az előírt határidőig nyolc ajánlattevő benyújtotta az árandokolását, – egyebek mellett – a kérelmező nyilatkozott arról, hogy az ajánlati árra vonatkozó indokolása

¹ A jogesetek feldolgozásához ismertetésre kerülnek a kapcsolódó ajánlatkérői döntések is.

² A Kbt. 79. § (1) bekezdésének előírása.

³ A TANÁCS 1989. december 21-i 89/665/EGK IRÁNYELVE az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról 2a. cikk (2) bekezdés.

üzleti titoknak minősül és nyilvánosságra hozatalát megtiltja.

Az ajánlatkérő hiánypótlást követően a Kbt. 69. § (4) bekezdése alapján öt ajánlattevőt hívott fel arra, hogy a felhívásban szereplő gazdasági-pénzügyi alkalmassági követelménynek és a műszaki-szakmai követelménynek megfelelő igazolásokat küldjék meg.

Az előírt határidőig mind az öt ajánlattevő benyújtotta az igazolásokat.

Az ajánlatkérő elkészítette az összegezést az ajánlatok elbírálásáról. Az összegezés szerint érvényes ajánlatot tett hét ajánlattevő, érvénytelen ajánlatot nyújtott be a kérelmező, és további két ajánlattevő.

Az ajánlatkérő a kérelmező ajánlata érvénytelenségét az alábbiakkal indokolta:

« Ajánlattevő ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján, tekintettel arra, hogy aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. A megküldött árindoklás a szakmai vélemény alapján nem elfogadható, nem igazolja az ár megalapozottságát, tekintettel arra, hogy a közvetlen óradíjköltségen felül más költséggel nem számol, illetve a 2018. évi garantált bérminimumot nem biztosítja. »

A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét követően az ajánlatkérő további kiegészítő indokolást kért a kérelmezőtől, majd a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét elutasította.

A jogorvoslati kérelem

A kérelmező jogorvoslati kérelme szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (2) bekezdését, a Kbt. 73. § (2) bekezdését, a Kbt. 79. § (1) bekezdését.

Az ajánlatkérő észrevétele

Az ajánlatkérő kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását alaptalanság miatt.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését és a Kbt. 79. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisítette az ajánlatkérő által a Kbt. 69. § (4) bekezdése alapján megküldött – igazolásokat benyújtására vonatkozó – felhívását, valamint az azokat követően hozott valamennyi ajánlatkérői

döntést, beleértve az elkészített és megküldött – az ajánlatok elbírálásáról szóló – írásbeli összegezést.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 500.000.-Ft bírságot szabott ki.

A határozat indokolása az alábbiakat tartalmazta:

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárását 2016. november 7-én indította meg, ezért a Kbt. ezen időpontban hatályos rendelkezései alapján vizsgálta a jogorvoslati kérelmet.

A Döntőbizottságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának bírálatát jogsértően végezte-e el, vagyis az ajánlatkérő jogsértően járt-e el akkor, amikor a kérelmező ajánlatát a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti igazolások bekérése után nyilvánította érvénytelenné a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján, tekintettel arra, hogy aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.

A Kbt. irányadó rendelkezései alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát során akkor jár el jogszerűen, ha a bírálatot az alábbi, törvényben rögzített bírálati folyamatnak megfelelően végzi:

1. Az ajánlatkérő megvizsgálja, hogy az ajánlatok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek (Kbt. 69. § (1) bekezdés).
2. Az ajánlatkérő megállapítja, hogy mely ajánlat érvénytelen és, hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni (Kbt. 69. § (2) bekezdés).

E körben az alábbi cselekményeket végzi el:

- az alkalmassági követelmények, a kizáró okok előzetes ellenőrzése
- minden egyéb tekintetben az ajánlat megfelelőségének ellenőrzése
- a Kbt. 71-72. § szerinti bírálati cselekmények elvégzése (hiánypótlásra felszólítás, felvilágosítás nyújtására vonatkozó felszólítás, számítási hiba javítása, aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalás esetén indokoláskérés).

1. A Kbt. 69. § (2) bekezdésben foglaltak alapján megfelelőnek talált ajánlatokat az értékelési szempontok szerint értékeli (Kbt. 69. § (3) bekezdés).
2. Az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőt (vagy az értékelési sorrendben azt követő meghatározott számú következő legkedvezőbb ajánlattevőt) öt munkanapos határidő tűzésével felhívja a kizáró okok és az alkalmassági követelmények tekintetében az eljárást megindító felhívásban előírt igazolások benyújtására (Kbt. 69. § (4) és (6) bekezdés).

A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás dokumentumai alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a jogorvoslással érintett közbeszerzési eljárásban a kérelmező ajánlatának bírálatát az alábbiak szerint végezte el.

Elsőként a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján árindokolást kért a kérelmezőtől, tekintettel arra, hogy ajánlata aránytalanul alacsony összeget tartalmazott, a kérelmező az árindokolását benyújtotta. Ezt követően a Kbt. 69. § (4) bekezdése alapján a kérelmezőt felhívta arra, hogy a felhívásban szereplő gazdasági-pénzügyi alkalmassági követelménynek és a műszaki-szakmai követelménynek megfelelő igazolásokat küldje meg. A megküldött, az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezésben az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján, tekintettel arra, hogy aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.

A Döntőbizottság álláspontja szerint a Kbt. 69. § kógens előírásai alapján az ajánlatkérő a bírálat fentiekben 2. számmal jelölt szakaszában köteles megállapítani, hogy mely ajánlatok érvényesek, illetve érvénytelenek. Az ajánlatkérő a bírálat ezen szakaszában végezhet a Kbt. 71.-72. § szerinti bírálati cselekményeket, vagyis ekkor kérhet indokolást az ajánlati ár vonatkozásában.

Miután ezen eljárási cselekményeket befejezte, van lehetősége arra, hogy a megfelelőnek talált ajánlatokat az értékelési szempontok szerint értékelje, majd a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti igazolásokat bekérje a legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőtől (vagy az értékelési sorrendben azt követő meghatározott számú következő legkedvezőbb ajánlattevőtől).

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő nem tett eleget a Kbt. 69. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének, nem állapította meg a bírálat szakaszában azt, hogy az ajánlat érvényes vagy érvénytelen és erről a Kbt. 79. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatást sem nyújtott.

A Döntőbizottság álláspontja szerint a fenti ajánlatkérői kötelezettség elmulasztására tekintettel az ajánlatkérő jogsértően kérte a kérelmezőt arra, hogy a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti igazolásokat nyújtsa be. Következésképp jogsértő volt az is, hogy ezt követően, az ajánlatkérő az összegezésben a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította, hiszen azt már a korábbi bírálati cselekmények keretében, a Kbt. 69. § (2) bekezdése szerint meg kellett volna tennie.

A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését és a Kbt. 79. § (1) bekezdését.